

Lévai Ujság

független gazdasági, kulturális és kritikai hetilap

V. ÉVFOLYAM

33. SZÁM

1938. AUGUSZTUS 17.

János vitéz: teljes siker

Az aggodalmaskodó arcok örömtől sugárzóvá változtak! A lévai első szabadtéri előadás, a János vitéz sikerült! Nem váltunk szégyent, vendégeink nem csalódtak, a rendezés különösebb zökkenők nélkül oldotta meg nehéz feladatát. Ennél többet, ennél nagyobb dicsőretet mondani cikornya és nagyképűség nélkül nem is lehet. És éppen a János vitéz ezen objektív felmérhető és megbecsülhető minősége adja annak a minősítésnek kritériumát, amely kérdés nélkül mondhatja el mindenkinnek, akit illet és érdekel, hogy ez a kultúrnap, kultúrdokumentuma volt a szlovákiai magyarság életképességének, szép és meggyőző bizonyítéka.

SZOMBAT REGGEL...

kezdődött meg az idegenek érkezése. Az információ iroda, a postahivatal már a reggeli órákban elkezdte tevékenységét a Főtéren és szakadatlanul dolgozott, hogy a rengeteg, több ezer érdeklődőt és vendőt kielégítse. A postahivatal és a filatelisták expozitúrája fáradhatatlanul ontja a János vitéz lévai szabadtéri előadásának két nyelvű bélyegzővel ellátott levelezőlapokat. Az első eset Csehszlovákiában, hogy magyar és szlováknyelvű feliratu alkalmi bélyegzővel dolgozik a posta. Eltekintve attól, hogy az itteni magyarság körében jóleső érzést váltott ki ez az elintézés, amelyért a lévai filatelistákat illeti első sorban az elismerés, a posta nagyszerű üzletet is csinált.

A tudakozódó irodához percnként érkeznek a vidéki érdeklődők, elkésett jegyvásárlók és főképpen, akik itt veszik át előre megrendelt belépő jegyüket. Az egyre növekvő vendégforgalom

DÉLUTÁN FOKOZÓDIK.

A pártkongresszus tagjain kívül megérkeznek a környékbeli látogatók, autón, vasuton. Négy óra tájban már veszelyes a tolongás a szűk utcákon, de hatalmas tömeg hullámoz a nagykiterjedésű főtéren is. Öt órakor a városbíró rendelkezése lezárja a főtéren és a főútcán keresztül vonuló kocsiforgalmat, amelyet a csendőrség a Schoeller kastélynál a László uccán át irányít az Ozmán-tér és a Stefánik ucca felé. Itt van autópark, amely esti nyolc órára hatalmassá duzzadt: kétszázötven kocsit számláltunk össze Szlovenszko minden tájáról! A többi mellékutcaiban elhelyezett gépkocsival együtt az ideérkezett járművek száma több mint 400 volt, tehát közel kétezer ember érkezett autón, nem számítva az autóbuszokat és autókarokat. Az Uj Hírek és az Esti Ujság hatalmas autókara hat óra tájban érkeznek meg a plébánia templom elé, ahol az utasokat Majthényi László fogadja a rendezőség nevében.

LESZÁLL AZ ALKONY...

Az utcákat ellepi az emberek ezrei. Itt van egész Délszlovenszko: Pozsony, Ujvár, Komárom, Párkány, Nyitra, Ipolyásg küldi

a legnagyobb tömegeket. A lévai magyar nők egy része stílizált magyaros népviseletbe öltözve sétál a látványos korzón. Mindenki ismerősöket keres és talál, hiszen minden a főtéren játszódik le. Olyanok látják egymást viszont Léván, akik ezt talán sohasem remélték. Az időjárás kedvezően alakul, a felhők elvonultak, az ég kék palástot terít a lévai kultúrnap fölé... A siker most már biztos, szinte természetesen... A tömeg megindul a széles bejárati kapun át a hatalmas nézőtér felé: tizezer ember! A reflektorfényből kibontakozik a városháza szépsége, majd pedig a tanítóképző épülete ragyog fel teljes méltóságában a Kálvária dombján. A vasuton érkezők elragadtatva nyilatkoznak erről a látványról.

MEGKEZDŐDIK AZ ELŐADÁS...

Majdnem egy óráig tart, míg a hatalmas nézőközönség elhelyezkedik. Egymásután érkeznek Szlovákia magyar szellemi, közgazdasági és születési előkelőségei, mindannyian családostul, nagy csoportokban, magukkal hozván ismerőseiket és vendégeiket is. Csodálatosképpen alig van tolongás, a nagyszámu rendező mindenkit azonnal helyére vezet és nyolc óra után néhány perccel az elhomályosított színpadon megjelenik Schubert Tódor magas alakja, hogy néhány szívélyes szóval üdvözölje az ünnepi játékok imponáns közönségét. Hangsúlyozza, hogy a lévai szabadtéri játékokat tradícióvá akarja tenni, fejleszteni, majd köszönetet mondva a kerületi főnököknek, a közreműködő, sok önzetlen műkedvelőnek és az ideológus közönségnek, megkezdődik az előadás. A 26 tagú zenekar Fischer Károly karnagy vezetésével a daljáték nyitányát játssza.

A színpad világos lesz. Jobbról és balról szaladnak fel a lévai dalárda tagjai, díszes magyar ruhákban, először a lányok, utánuk a fiúk és felhangzik az első dal: Megjöttök a szép huszárok... A színpadon színes kép alakul ki. Középen a huszárok vörös egyenruhája virít, jobbról és balról a falu tarka népének tarka tömege, amelyből kivirít a lányok szép piros-fehér és zöld-fehér ruhája, a férfiak fekete dalmánya mellett. Az összkar énekel és felzug az első taps! A Lévai Dalárda megnyerte esatáját a közönséggel, amelyet legyőzött a felfokozott tudás és lelkesedés.

Megjelenik Bagó, Kukorica Jánosnak jóbarátja, aki szerelmi bánatát borral enyhítgeti, majd a sztrázsamster kihívására megjelenik a vén banya, aki a ház elé löki Juliskát, a szegény árvalányt. Juliskával, mint a falu legszebb lányával pántlikáztatják fel a csatába induló huszárok zászlaját és elvonulnak. Kukorica Jancsi birkanyját terelve jelenik meg a színen; a derék állatok nagyon rendesen szerepeltek, nem csináltak semmi zavart. Az idillikus kép nagy sikert aratott. Kukorica Jancsi belépődala után ismét megjelenik a boszorkány, akit Jancsi elver, amiért ez viszont összefog a bakterrel, hogy Jánosnak

bajt okozzon. A csapda sikerül: a patakban mosó Iluska Jancsival szerelmeskedik, amíg szerzeszalad a nyáj és a falu felzúdulása miatt kénytelen lesz a juhászlegény elmenni, így Kukorica Jancsiból huszár: János vitéz.

AZ ELSŐ FELVONÁS

gördülékenysége és szépsége biztosítja az előadás sikerét. Bagó szerepében Gárdonyi László, a régi ismerősünk, életének egyik legjobb alakítását adta. Tehetsége páratlan és méltó sorba állította őt a többi fővárosi főszereplővel. Az est nagy sikerében jogosan osztozik és reméljük, állandó szereplője marad a lévai játékoknak. R. Mihályi Vilcsi gonosz mostohája teljes illuziót keltett, aránylag rövid szerepében is megcsillogtatta nagy művészetét. Bartos szimpatikus sztrázsamster volt. A híres epizódszínész, a fáradhatatlan Farkas Pali, aki félezredeszer adta Léván a bakter szerepét, fölüeny tudásával megnevezette az egész nézőteret. A dalárda pedig egészen elsőrangú volt: dicsőret érte a dalosoknak és elismerés Heckmann István karnagynak, sokat dolgozott, maradandót alkotott!

HAMORY IMRE ÉS GERE LOLA.

Jancsi és Iluska szerepében külön fejezet a kritikus műsorában. Fedák Sári feledhetetlen János vitéze után sokáig nem akadt senki, aki ezt az izébeszédű alakítást maradéktalanul vállalni tudta volna. Nos: Hamory Imrében ismét feleledt a régi János vitéz, izébeszédében, férfias megjelenésében. Hangja és általában játéka telve van érzéssel, minden mozdulata a belső élmény hatása alatt áll, azt természetes közvetlenséggel juttatva el a publikumhoz, amely nagyon megszerette. Léva után Budapesten, a margitszigeti szabadtéri színpadon folytatja tovább a főszerepet.

Gere Lola méltó partnere minden tekintetben Hamorynak, játéka egységes, teljesen egymásba fonódó. Hangjának szépsége és tiszta csengése szépen érvényesül ebben a népies daljátékban. Gere Lola nemcsak jó énekesnő, de jó színésznő is, szerepét nemcsak élénkelté, de meg is játszotta és pedig mindkét vonatkozásban kifogástalanul. Sok tapsot kapott!

A MASODIK FELVONÁSBAN,

a francia királyi udvarban találkoztunk a görölökkel, akiket Wittenberg Magda tanított be nagy szakértelemmel és sok fáradozással, de megérdemelt sikerrel. Ugy a második felvonásban eljárt menuette, mint a harmadik felvonásban megismételt tündértánc méltóan illeszkedett bele a magasnívójú előadásba. Köszönjük ezt a 16 lévai urilánynak, valamint a két táncosnőnek, Lantos Valinak és Müller Terinek; táncudáson kívül az izébeszédű műveket is illeti említés. Dékány János jól fogta fel Bartaló tréfás szerepét.

A francia királykisasszony szerepében egészen rendkívülien jól adott Szabó Ilonka, a harmadik budapesti vendég, mozgása gracióz, hangja tiszta és természetesen hangzó. A második felvonás sikere első sorban az övé. Mihályi Ernő, a király hu-

moros szerepét fölényes biztonsággal mondotta el és játszotta meg, kiaknázván minden nevetséget.

A KÖZÖNSÉG MEGELEGEDETT...

A meghatározó harmadik felvonás után a közönség lassanként elhagyta a hatalmas nézőteret, a legteljesebb rendben, megtapsolva előbb a főszereplőket és Schubert Tódort. Akikkel beszélünk, mindenki őszinte elismeréssel nyilatkozott. Dicsérték a Dalárdát, a főszereplőket, a táncosnőket, de kijutott a dicséretből a zenekarnak is, amely az aránylag kevés próba dacára, harmonikusan illeszkedett az előadásba. Fischer karnagy jó munkát végzett. A díszletek megtervezésével Ladvenicza János szerzett magának érdemeket, különösen az első felvonásban volt ügyes. Nagyon-nagyon sokat dolgozott Páldy Béla a tökéletes világítás eléréséért!

A főrendezők közül Sarlai Imre csak az első próbákon vezényelt, mert hirtelen megbetegedett és difteritiszben fekszik a lévai kórházban. A lévai szabadtéri előadás egyik eszmei kezdeményezője, tehát nem láthatta a gondolat megvalósulását, de a tömegjeleneteken meglátszott agyagformáló kezének stílusa, Mihályi Ernő két ember helyett dolgozott és ha még tekintetbe vesszük a rendelkezésre álló rövid időt, akkor be kell vallanunk, hogy őt nem kritika illeti, hanem bámolat! Szinte észrevétlenül végezte el súlyos gondokkal terhelt feladatát. Hasznos és szorgalmas segédrendező volt Lehotay!

Az egész adminisztráció, a nagyszámú rendezőgárda jól működött! A kisebb, de tanulságos hibákra még felhívjuk az érdekeltek figyelmét.

Milyen kártérítés jár a száj- és körömfájásban elhullott állatokért?

Jelentettük, hogy a kormány jóváhagyta a száj- és körömfájásban elhullott állatokért nyújtandó kártérítésre vonatkozóan a gazdasági miniszterek által készített irányelveket. A minisztérium már az összes járási hivataloknak megküldte az 1938. július 23-án kelt 76.056/38. számú határozatát, mely a száj- és körömfájásban elhullott állatokért nyújtandó kártérítés összegét és a kártérítés nyújtásának irányelveit tartalmazza. Eszerint

az 1938. augusztus 15-ig elhullott állatokért a következő kártérítés nyújtható: szarvasmarháért 600 korona, növedékmarháért 400 korona, borjúért 150, kecskéért pedig 50 korona.

Az augusztus 16-ika után elhullott állatokért pedig a minisztérium határozata értelmében az egy évnél idősebb szarvasmarháért különként 120 korona, borjúért és egy évnél fiatalabb növedékmarháért 150 korona, kecskéért pedig 50 korona kártérítés nyújtható. A kártérítés iránti kérvény beadására határidő megszabva nincsen, de

minden gazda saját érdekében jár el, ha kérvényét mielőbb beadja.

A kár nagyságát az egyes gazdáknál a községi becslők fogják megállapítani s valószínűen a járási hivatalok a kérvényeket véleményezni, hogy az illető gazdasági egzisztenciája az állatok elhullása következtében mennyiben van veszélyeztetve és a kérvényről végeredményben a földművelésügyi minisztérium fog dönteni a kormány által elfogadott irányelvek szerint. Annyi tény, hogy a kártérítési összeg elbírálásánál

nem csupán a ténylegesen elszenvedett kárra lesznek tekintettel, hanem a kérvényező egyéb körülményeire

s arra, hogy az állatok elhullása mennyiben veszélyeztette az illető gazdasági egzisztenciáját.

A földművelésügyi minisztériumtól kapott értesülésünk szerint a minisztérium súlyt helyez arra, hogy ez az akció pártatlanul, a méltányossági szempontok betartásával és gyorsan bonyolítottassék le.

Kihirdették az 1938-39 gazdasági évre érvényes gabonaárakat

A leszállított kukoricalövésárlási árak:

A gabonafélék árát megállapító miniszteri hirdetmény II. része a kukoricalövésárlási vonatkozásban. Az 1938. évi termésű kukorica mázsájának félév-árlási árát érsekújvári paritásban az 1938-39. gazdasági évre a következőképpen állapították meg:

A) MORZSOLT KUKORICA.

1. Alapfelvásárlási árak:

a) sárga, nagyszemű, gömbölyű	105.— Ké
b) sárga, Florentini, Putyi és más hasonló kissetű	107.— Ké
c) Cinquantino, Pignoletto	120.— Ké
d) fehér és sárga, lófogú	100.— Ké
e) fehér, gömbölyű kukorica	95.— Ké

2. Havi pótdíjak 1938. november és decemberében 0.50 Ké

1939. január—áprilisban 1.— Ké

3. Az árak 100 kg. tisztasúlyban, franko vagon, érsekújvári paritásban, egészséges, tiszta és száraz, tehát nem nagyobb, mint 15 százalékos nedvességet tartalmazó, szabadon berakott kukoricára értendők.

4. Amennyiben a kukorica 15 százaléknál nedvesebb, a 15 százalékon felüli nedvesség minden százaléka után a felvásárlási árból 1.5 százalékos vonnak le, az egyéb előírásoknak meg nem felelő kukorica árból pedig megfelelő összeget vonnak le. A minőség elbírálása ama terményüzde szokványai az irányadóak, amelynek kerületében a kukorica a bizományosnak leszállított, amennyiben a felek más belföldi terményüzde szokványait nem kötötték ki.

5. A kukorica eladási ára 10 koronával magasabb az A) 1. alatt jelzett felvásárlási árnál, beleértve a havi pótdíjakat.

6. Az eladási feltételekre szintén érvényesek az A) 3. és 4. alatti előírások.

B) CSÖVES KUKORICA.

1. Félvásárlási árak:

a) sárga, nagyszemű, gömbölyű szeptemberben 47.50, októberben 53.50, november 1-től 57.50 Ké.
b) sárga, Florentini, Putyi és más hasonló kissetű szeptemberben 49.50, októberben 55.50, november 1-től 59.50 Ké.

c) Cinquantino, Pignoletto szeptemberben 59.50, októberben 65.50, november 1-től 69.50 Ké.

d) fehér és sárga lófogú szeptemberben 45.50, októberben 51.50, november 1-től 55.50 Ké.

e) fehér, gömbölyű szeptemberben 42.50, októberben 48.50, november 1-től 52.50 Ké.

2. A csöves kukorica ára a forgalmi adót beleértve, egészséges, a tipust illetően egységes, az időponthoz mérten száraz árura, franko vagon, Érsekújvár állomási paritásban, szabadon berakva értendő.

3. Amennyiben a társaság csöves kukoricát fél felvásárlási, amely csöves kukoricában a mag az 1. a) és b) alatt felsorolt fajtaival 50 százaléknál több, az 1. c) alatt felsoroltakkal 60 százaléknál több, az 1. d) és e) alatt felsorolt fajtáknál 55 százaléknál több, vagy amennyiben a kukorica nedvessége alacsonyabb, mint az időszereken száraz kukoricáé, úgy a társaság a megállapított árakhoz megfelelő pótdíjakat számít hozzá. A 2. bekezdés előírásainak meg nem felelő kukorica árból megfelelő összeget fogják levonni A minőség elbírálására és az abból folyó levonásokra ama terményüzde szakértő bizottságának a döntése az irányadó, amelynek kerületében a kukorica a bizományosnak leszállított, vagy amely ügyeletben a felek más belföldi terményüzde szakértő bizottságának vetették alá magukat.

4. A B) 1. szám alatt felsorolt csöves kukorica eladási ára mázsánként 5 koronával magasabb, mint az egyes fajtájú kukoricák felvásárlási ára.

5. Az eladási feltételekre a B) 2. és 3. alatti előírások is vonatkoznak.

Ami a kukorica-árakat illeti, mint jelentettük, a morzsolt kukorica alapfelvásárlási árát 5, az időszakos pótdíjak 3 koronával leszállították, az eladási árát pedig 2 koronával fölemelték.

MINŐSÉGI BUZA.

A Gabonatársaság 2/V. számú hirdetménye a különféle fajtájú gabonák felvásárlási és eladási árát szabályozza prágai paritásban a következőképpen:

hl. súly	a) üveges		b) félüveges		c) lisztes	
	buza	Ké	buza	Ké	buza	Ké
82 kg	168.—	166.—	166.—	161.—	158.—	158.—
80/81	166.—	163.—	163.—	156.—	155.—	155.—
79 kg	164.—	161.—	161.—	156.—	155.—	155.—
78/77	162.—	158.—	158.—	153.—	153.—	153.—
76/75	159.—	154.—	154.—	149.—	149.—	149.—
74 kg	154.—	149.—	149.—	144.—	144.—	144.—

Az eladási ár 1938. július 1-től 1939. június hó 30-ig 19 koronával magasabb, mint a felvásárlási ár, nem számítva bele a havi pótdíjakat.

A különféle hektolitersúlyú rozsa felvásárlási árát a hirdetmény a következőképpen állapítja meg:

hl. súly	Ké
72 kg	140.—
71 kg	139.50
70 kg	139.—
69 kg	138.50
68 kg	138.—
67 kg	137.—
66 kg	135.50
65 kg	133.50

Az eladási ár 1938. július 1-től 1939. június 30-ig 1 koronával magasabb a felvásárlási árnál, nem számítva bele a havi pótdíjakat.

A hirdetménynek az árpara vonatkozó része nem tartalmaz eltérést a miniszteri hirdetménytől, amennyiben az már magában foglalja a különféle minőségű árpa felvásárlási és eladási árát.

A különféle hektolitersúlyú zab

felvásárlási árát a következőképpen állapítja meg

hl. súly	Ké
53 kg	121.—
52/51	120.—
50 kg	119.—
49 kg	117.—
48 kg	115.—
47 kg	114.—
46 kg	113.—
45 kg	112.—
44 kg	111.—
43/42/41/40 kg	110.—

A 40 kg-hl súlynál könnyebb zabot a 43/42/41 kg-hl. súlyú zabra megállapított alapfelvásárlási árból eszközleendő levonással fogják felvásárolni. A főjebb felsorolt kg-hl. súlyú zab eladási ára 8 koronával magasabb a felvásárlási árnál, bele számítva a havi pótdíjakat.

A szlovákiai és kárpátaljai buza- és rozsfelvásárlási árak

A hivatalos lapban megjelent 3/V. számú hirdetmény az egyes földadási állomásokra érvényes buza- és rozsfelvásárlási és eladási árakat állapítja meg, valamint a buza árból eszközleendő raktározási levonást. A buza felvásárlási alapára 79 kg-hl. súlyú üveges (kemény) buzára havi pótdíjak nélkül értendő, a rozsa ára pedig 70 kg-hl. súlyú rozsrá szintén havi pótdíjak nélkül. Az alábbiakat egyrészt a fontosabb városokat és községeket közzéadjuk, amely mellett megjegyezzük, hogy a földadóállomások után következő első szám a buza felvásárlási ára, a zárójelben levő második szám a raktározási levonás, a harmadik szám a buza eladási ára, a negyedik pedig a rozsfelvásárlási ár. Mint ismeretes, a rozsa eladási ára 1 koronával magasabb a megállapított felvásárlási árnál, nem számítva bele a havi pótdíjakat. A havi pótdíjakat a múlt héten közölt cikkünkben foglalt miniszteri rendelet ismerteti.

Városok és községek:

Galánta 153, (1), 172, 128. — Érsekújvár 153, (1), 172, 128. — Komárom 152, (—), 169.50, 125.50. — Vágsellye 153, (1), 172, 128. — Verebély 152, (—), 169.50, 125.50. — Nyitra 153, (1), 172, 128. — Léva 152, (—), 169, 125. — Ipolyág 152, (—), 167, 123.

Ahogy én látom...

Léva jelentős lépést tett az idegenforgalom terén. Még fülünkben csengenek a néhány éve elhangzott szavak: »Kit lehet Lévéra csalni, mit tudunk mi az idegennek mutatni: akik itt laknak, azok is szívesen elmennének, nemhogy az idegenek ide jöjjenek«. És lám, minden hivatalos kételkedés dacára, akadt jó ötlet, akadtak kitartó, erős akaratú emberek a megvalósításra, a város lakossága a legnagyobb megértéssel támogatta az ideát és a siker minden várakozást felülmul. Örömmel láttuk, hogy akik néhány évvel előbb idegenforgalmi ötleteinket kinevették és alattomban kigúnyolták, az utolsó napokban a legszorgalmasabb munkásai voltak a »szent ügynek«. Lehet Léván is idegenforgalmat csinálni, csak meg kell keresni a helyes utat, módot!

OKULAR.

HIREK

Augusztusi esték

csodás csillagsátra alatt oly jó hallgatni a szerelmes tücsök dalát, amely szeliden álomba ringat... oly jó ilyenkor élni... s elfeledni minden bánatot.

Még messzi a távolban búgnak a cséplőgépek, de pár nap múlva azok is elhallgatnak. S mindig szomorubbak, csöndesebbek és rövidebbek lesznek az augusztusi nyári esték, melyek lassan az őszbe hullnak.

Ma este még a Nyárasszony forró ajka csókol buján — s parázsló csillagéletek futnak le az égről kéklő, rejtelmes tengerek hullámsírjába.

Ma este még bokrok alatt, berek alján túlvilág-fényű kék lámpását felyújtotta a Szent-János bogár — aki szerelmes szívvel arra jár — azt hiszi tán, hogy öreg törpe lámpása villog a tikkasztó nyári éjszakán.

Ilyenkor már alszik a város... csak a szerencsétváro vén halászkok indulnak nehéz hálóval jó halfogásra s a lerombolt régi bástyák alatt kurdalokat sugó Nyitra hajjai folynak ezüstösen — és regélnek a régi dicsőségről...

(n. i.)

— **Személyi hír.** Zádory Mihály rendőrbiztos szeptember 30-ával megváltik állásától és véglegesen nyugalomba vonul. A megüresedett rendőrbiztosi állásra a pályázat e hó 12-én járt le, több jelentkező van.

— **Utépítőmunkás sztrájk.** Pénteken reggel 46 utépítőmunkás a Kiskoszmály—Garamkovácsi szakaszon, ahol a munkálatokat ing. Ovesny vezeti, sztrájkba léptek. A sztrájk oka az, hogy a vállalkozó cég néhány felügyelőmunkás bérét akarván megspórolni, az eddigi 2.60 Kc órabér helyett akkordbéréket akar bevezetni. Az egyeztető tárgyalások megindultak. A munkások rágaszkodnak az eddigi órabéres rendszerhez.

— **Gyászhir.** Blau Lajos, a környék egyik legidősebb, köztiszteletben álló kereskedője, hosszabb betegeskedés után 82 éves korában elhunyt. Vasárnap délután temették el nagy részvét mellett.

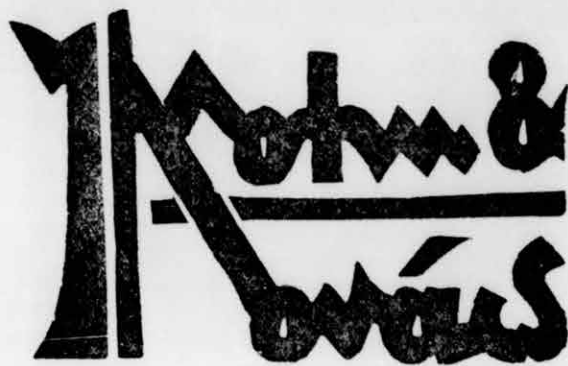
— **Véresre szurkálták a rendőrt.** Az újbányai fiatalság hagyományos nyári mulatságát tartotta az egyik vendéglőben. A mulatság kitünően sikerült és a vendégek a legjobb hangulatban mulatoztak. A sok bortól túlhevített legények szóváltásba keveredtek egymással, melyet csakhamar verekedés követett. Strbík János 39 éves városi rendőr szét akarta oszlatni a verekedő tömeget, azonban a fejüket vesztett legények megtámadták őt és késeiikkel össze-vissza szurkálták. Strbík számos szúrt sebből vérezve, vértócsában maradt a helyszínen, honnan a lévai kórházba szállították. Állapota komoly, de nem életveszélyes.

— **Szerencsétlenség a kenyérkereső úton.** Magasmat község lakosainak nagy része agyagedények készítésével foglalkozik. A kész árut kocsira rakják és Szlovenszko-szerte árusítják. Ilyen útra indult el Lalko J. is 18 éves Anna lányával augusztus első napjaiban. Minden nagyobb baj nélkül elértek a Zseliz melletti Nyír községbe, de mikor azt elhagyták, az országúton Farnad felé tartottak, a lovak váratlanul megijedtek, a kocsit megrántották úgy, hogy Lalko Anna a kocsiból kiesett, és jobb karját törte. A lévai kórházban ápolják. Apjának semmi baja sem történt.

— **Felöklelte a megvadult tehén.** Antal Pál 9 éves rudnoi kisfiu apja teheneit legeltette a faluvégen. A tehének elkalandozta és a kisfiu kóhajtásokkal akarta visszaterelni őket. Az egyik eltalált tehén hirtelen megvadult és szarvaira kapta a kisfiut, kit több méteren keresztül szarvain hurcolt, majd ledobta és rátaposott. Az elősiető munkások megmentették a kisfiut, kinek sérülései komolyak.

NYÁRI OKÁZIÓ!

Tiszta selyem crepedechine Kc 28-

szövet és selyemáruházában.

Olcso nyári hetek!

Nagy maradékvásár!

Ujságírószors 1938.

Hét ujságíró pusztult el az elmúlt szerdán Debrecenben. Hét magyar ujságíró lette halálát a zuhanó repülőgép roncsai alatt. A technika ismét meggyilkolta a szellem munkásait — hivatásuk teljesítése közben. Ujságírószors 1938. Az ujságíró rohan, szalad, száguld autón, vonaton, repülőgépen, hogy áldozzon a bálványnak: az ujságolvasó közönségnek. Amíg Te a kávéház plüsdíványán közönséget olvasod a szenzációt és uolttan tolod félre a kiolvasott lapot, addig az ujságíró verekszik érted, gyűjt neked hírcsemegét és... a halálba rohan. Meghajtjuk az elismerés és a kegyelet zászlaját... helyetted is kedves ujságolvasónk, akinek erre nincs idő.

— **Véres táncmulatság Farnadon.** Vasárnap augusztus 7-én a farnadi fiatalság táncmulatságot rendezett, melyen már a kora délutáni órákban elkezdődött a duhajkodás. A hangulat olyan izzó volt, hogy minden pillanatban várni lehetett a verekedést. Rövid idő múlva a falu legényei két táborra oszolva szemben állottak egymással. Rövidesen előkerültek a »bicskák« is és megkezdődött a szurkálás. Mire a csendőrség közbelepett, több legény feküdt már vértócsában. Legsúlyosabb sérüléseket Balázs Ernő 20 éves legény szenvedte, kit valósággal szitává szurkáltak. A csendőrség megindította a nyomozást a verekedés kezdeményezői ellen.

— **Miért késik a telefon bevezetése Orosziban?** Amint annak idején közöltük, Nemesorosi község a postaigazgatóság felhívására új postaépületet emelt az elmúlt ősz folyamán. Az építkezés befejezése után a postahivatal áthurcolkodott az új épületbe, azonban a modern épületbe a mai napig sem vezették be a távíró és telefon-huzalokat és a község még most is el van vágva a közvetlen távíró forgalmától. Az orosz postahivatal különös jelentőséggel bír, mert innen több községbe osztják szét a küldeményeket, természetes gócpontja a környékbeli falvaknak. Felhívjuk a lévai posta, valamint a nyitrai építkezési ügyosztály figyelmét a fenti körülményekre és kérjük, hogy az illetékes helyen tegyenek megfelelő indítványt az orosz telefon- és távíró vonal megépítésére.

— **A vigyázatlanság majdnem egy gyermek életébe került.** A lúgkőoldat már sok nagymosásnál okozott bajt és sok esetben szerencsétlenséget. A múlt héten is majdnem egy gyermekélet esett áldozatul annak, hogy nem ügyeltek eléggé a mosáshoz előkészített lúgkőre. Bitter János bátorkezi lakos 18 hónapos Anna nevű leánykája az udvaron játszadozott és felügyelet nélkül maradva betepegett a fészerbe, ahol egy Kovács Julia nevű asszony mosott. Történetesen Kovács Julia éppen akkor távozott néhány pillanatra a mosás színhelyéről és a kis Annuska megszomjazva, ivott a lúgkőoldatot tartalmazott edényből. Azonnal orvoshoz vitték, aki első segélyt nyújtott és megállapította, hogy a gyermek eléggé súlyos belső égési sebeket szenvedett. A kötelező gondosság elmulasztása címén eljárást indítottak Bitter János ellen.

Mozi műsorok:

SZERDA, CSÜTÖRTÖK.

Apollo mozgó: Nagy társadalmi vigjáték, kellemes humorral, szellemes beállítással: »A lakáj«. **Főszereplők:** Carola Lombard, William Powell.

PÉNTEK, SZOMBAT, VASÁRNAP.

Apollo mozgó: Kiváló zenei nagyfilm, Engel és Berger szerzeményével: »Vágyom utánad«. **Főszereplők:** Kamillia Horn, Adele Sandrock, Maria Tamara, Theo Linggen, Luis Graveuer.

Orient mozgó: »Rabszolga hajó«. A történelem legnagyobb tengeri drámája a rabszolgakereskedelem borzalmas idejéből. **Főszereplők:** Garry Cooper, George Raft.

HÉTFŐ, KEDD.

Orient mozgó: Bolváry Géza slágerfilmje: »A nők kedvence« Anny Ondra főszereplésével.

Léván,

a Dohánybevaltó mögött
házhelyeknek
alkalmas

földterület részletekben eladó. Érdeklődni lehet a tulajdonosnál: TURAY LÁSZLÓ vendéglős, Flóratér, vagy a megbízottnál: Dr. Strasser Elemér ügyvéd, Léva. Telefonszám 19.

Elképesztően bámulatos,

hogymilyen roppant gyorsan felejt az emberiség és csodálatosan változatlanok azok a módok is, amelyekkel őket ismételtelen ugyanolyan veszedelmekbe lehet bekergetni.

Alig vonult el fejjünk felől az öt évig tartó vérzivatar, melynek borzalmai még élénken élnek emlékeztünkben, még nem hegedtek be a sebek, még itt járnak sokszor egészen fiatalon közöttünk annak nyomorékjai, megcsönkítettjai, bénái és idegsokkosai, de már évek óta állandó veszedelem fenyegeti ezt az igazi békétől távolállót, úgynevezett »békét«.

Hol itt, hol ott, hol a világ egyik-, hol a másik szegletében ássák ki a harci bárdot, hogy a fegyverek gyilkoló rombolásával csikarja ki a támadó fél az »igazságot«. Pedig, aki fegyverrel támad, annak soha sincsen igaza, mert az igazságot fegyveresen kiharcolni nem lehet. A fegyverek győzelme még nem jelenti az érveknél, vagy igazságnak a győzelmét, hanem egyesegyedül az erőszaknak a győzelmét.

Aki fegyverrel támad, annak, soha sincsen igaza, mert nem lehet olyan nézeteltérés, melyet jószándékkal, jóakarattal, békés úton ne lehetne elintézni. Természetes, hogy ehhez nem elegendő csak az egyik félnek a jóakarata, szükségese, hogy a másik fél is hasonló jószándékkal legyen eltelve.

A háborút közvetlenül követő években láttuk, amikor az emberiség még egészen közelebről állott a háboru szörnyű hatása alatt, hogy úgyszólván az egész földkerekség emberiségét egy őszinte, mely békevágy tartotta hatalmában és nem volt ország, nem volt kultúrnp, hol nem igaz szívből fakadt volna az óhaj: »Soha többé háborút!«

A nemzetközi háborus töke látszólag, mintha visszavonult volna és hozzáfogott a vér és átok árán szerzett hatalmas háborus profit megemésztéséhez. Pillanatnyilag úgy is látszott, hogyha nem is örökre, de beláthatatlan időre jóllakott. Sajnos azonban, hogy aki ezt hitte, az igen erősen tévedett, mert minden képzeletet felülmúló hatalmas emésztőképességével, csakhamar megemésztette ezt a fel nem mérhető falatot is. Átkos tevékenységének újbóli megindításához pedig, még csak új gondolatra sem volt szüksége.

Meg volt az eddig még mindig bevált kitűnő receptje, amelyen semmit sem kellett változtatnia, sem pedig módosítania. Minden haladhat, minden változhat; technika, kereskedelem, orvostudomány, haditudomány, csak egy nem változik, csak egy marad örökösén állandó és ez: az emberek hiszékenysége. Ez az alap az, amelyre mindig lehet építeni. Ezt az alapvető igazságot csak egyszer kellett felismernie a háboruból élő nemzetközi tőkés társaságnak, amelyet azután magáévá tett és amelyben sajnos még sohasem csalódott. Az elvakult hiszékenység, a gyűlöletszításnak legjobb melegágya. A gyűlöletszítás pedig a háborus hangulat előkészítője. Ez volt eddig még minden háboru előkészítője és elindítója. Világos tehát, hogy nem kellett mást tenni, mint csak folytatni ott, ahol a háboru előtt és alatt abbamaradt.

Az uszítás elindítója az az aljas hazugság, amely szerint csak azért, mert az

egyik ember másik nemzetnek a gyermeke, nem olyan teremtménye az Istennek, mint az a másik, hogy alacsonyabb rendű, ezért nincs helye Isten ege alatt és megvetni, gyűlölni kell őt. Ez a túlzó nacionalizmus alaplétele, ezt hirdeti a nemzetközi háborus töke, melynek tulajdonosai pedig a világ minden fajú és nemzetű embereiből verődtek össze egy jól megszervezett nemzetközi társaságba, hogy a hiszékeny emberiségnek a legvadabb jelszavakban hívő gyengéjét a maga önző, aljas céljaira a legalaposabban kihasználja.

A gondolkodó ember azonban sohasem ül fel ennek az uszításnak, mert ha meggondolja azt az egyszerű és a mindennapi életben általánosan tapasztalt tény, hogy csaknem minden embernek van ugyanazon nemzet tagjai sorában, akik ellen a legnagyobb gyűlöletet hirdetik, ismerőse, akivel a legkellemebb érintkezést tartja fenn és ilyen lehet mindenkinek nagyobb számban, akkor elképzelheti, hogy ezek összesege alkotván az illető nemzetet, ha az egyedek nem gonosztevők, akkor az összesség sem lehet az.

Az uszításnak és a gyűlöletgyártásnak leghatalmasabb segítőtársa a megvásárolt sajtó, mely óriási publicitásával mindenüvé eljut és elhinti a gyűlölet konyolyát. Az úgynevezett dinamikus hatalmak országai-ban a sajtó teljesen az uszító gyűlölet szolgálatában áll, nap-nap után hazug, koholt hírekkel metelyezi hiszékeny olvasóinak lelkét és halmozza gyűlékony máglyákba a kirobbanásra váró gyűlölet veszedelmes anyagát.

A közelmúltban lezajlott véres háboru világosan bebizonyította, hogy győztesek nincsenek, hogy a háboru mindkét fél részére igen rossz üzlet, melynek egyetlen haszonélvezője a nemzetközi municiógyártó társaság. Egy újabb háboru akkor, amikor az előző háboru borzalmas csapásait még nem hevertük ki, csak újabb romlást hozhat, még rettenetesebbet az előbbinél, amely még azt is elpusztítaná, amit a másik meghagyott.

Ne higyjünk az uszító agitátoroknak, akik a háboru szükséges voltát hirdetik, mert a háboruból egyéni hasznot várnak, ne higyjünk az uszító sajtónak, mely más nemzetet, vagy vallást gyaláz és amely más nemzet vagy felekezet ellen uszít. Ha ilyen hirdlap, vagy más nyomtatvány akad kezünkbe, ne olvassuk azt el, mert elejétől végig hazugság és rágalom, mert csak így tudjuk megóvni lelkünk egyensúlyát és így tudjuk biztosítani azt, hogy a saját józan ítélőképességünk irányítsa tetteinket.

Sohase feledjük, hogy senkinek sem állított módjában születését irányítani. Hogy valaki, mely nemzet, vagy felekezet gyermekeként látta meg a napvilágot, azt egyedül a jó Isten igazította el, így ezért senkit nemzetisége, vagy felekezete miatt gyűlölni nem lehet és nem szabad.

Gyümölcsösét és kertjét szakszerűen
rendbehozatja

Ifj. Holló Géza

okl. kertész **LÉVA.**

Városi faiskola, Lövölde mellett.

Értesítések beadhatók a Feldman trafikba, vagy Kákonyi vendéglőbe. Telefon 56. —

— Léva 350 ezer koronát adott államvédelemre Az államvédelmi alap javára a helybeli járási hivatal által rendezett gyűjtés 153.500 koronát eredményezett. Ebben az összegben azonban nincsenek beleszámítva az egyes hivatalok és testületek által adományozott összegek, melyek egyenesen az államvédelmi alap javára lettek átutalva. Legnagyobb összegeket a helybeli Schoeller uradalom és a Bars megyei Népbank r. t. adományozták. Megbízható becslés alapján Léván kb. 350 ezer korona gyűlt össze.

— **Balesetek Léva környékén.** Hügyecz Mihály 16 éves munkás a fűrésztelepen munka közben közel került a hajtósíjhoz, mely elkapta és jobb lábát összeroncsolta. — Vicsin Anna zarnóczi 55 éves asszony férjének segédkezett szántás közben, Az eke véletlenül a lábára ment és összezúzta. — Szárok Lajos 9 éves endrédi fiúcska játék közben jobb kezét törte. — Sándor János erdőőr az erdőn dolgozott. Munka közben az egyik fatörzs összelapította egyik karját.

— **50%-os vasuti kedvezmény Csehszlovákiában.** A csehszlovák vasutügyi minisztérium a szeptember 2-től 11-ig megtartandó Prágai Őszi Vásár látogatóinak az oda- és visszautazásra 50%-os engedményt nyújt. Ugyanezen kedvezményre vannak feljogosítva a csehszlovák fordók látogatói az esetben, ha az útvonaluk Prágából legalább 100 km.-t tesz ki. Prágába való utazásnál az engedmény augusztus 23-tól szeptember 11-ig vehető igénybe; a visszautazás megtehető szeptember 2-től 21-ig.

— **Egész évi termés leégett.** Gutray István lévai gazda 2 asztagba hordta őszre évi termését a város mögött fekvő úgynevezett »Olévákon«, hol a helybeli gazdák szoktak csépelni. Az asztagok tüzet fogtak és pár perc alatt leégett az egész évi termés. A kár 20 ezer korona körül van, mely azonban nagyrészen megtérül biztosítás révén.

— **Gépirási munkát** otthonra jutányosan, a legpontosabb kivitelben vállalok. — Cim a kiadóban.

— **Szomorú meglepetés a nyaralás után.** Büchler Jenő, a surányi cukorgyár tisztviselője — míg Trencséntepcen nyaralt — őrizetlenül hagyta lakását. Visszatérve nyaralásából, azt teljesen kifosztva találta. Ismeretlen betörők a ház cserpeit felszedve, a padláson keresztül jutottak a lezárt lakásba. ahonnan az arany ékszereken kívül nagymennyiségű fehernemű és más értékeket is zsákmányoltak. A csendőrség több oláh cigányt letartóztatott, akiket alaposan gyanúsít a betörés elkövetésével.

— **A köbölkitü tüzvész okát megállapították.** Mult heti számunkban közöltük, hogy Köbölkitüen két telepes gazdaságában tűz ütött ki és a kár meghaladja a 300.000 koronát. A tűzvizsgálat megállapította, hogy a tüzet nem a motorból kiugrott szikra okozta, hanem egész szokatlan módon keletkezett. Bartonek batorkeszi gépész kezelte a motort, amely többszöri kísérlet után sem gyújtott be. A gépész arra gondolt, hogy rossz a benzin, ezért próba céljából az ujára öntött és felszólította Nagy Lajos munkást, hogy a kezére öntött benzint gyujtsa meg. Mikor Nagy a gyufával hozzáért a benzinez, az nagy lánggal tüzet fogott. A gépész elrántotta a kezét, de a láng a benzintartályt érte, amely nyomban tüzet fogott és felrobbant. A szertehulló égő benzin azután a közelben levő gabonát és szalmát egyszerre több helyen felgyújtotta és a nagy melegben a tűz olyan erővel terjedt, hogy a cséplési munkások nem tudták lokalizálni.

— **A Nyitrába fulladt a nagyszülőknél nyaraló gyermek.** Banyár István hét éves érsekújvári fiú nagyszüleinél, Surányban töltötte a nyári vakációt. Noha a gyermeket hozzátartozói óva intették, nehogy felügyelet nélkül a megbízhatatlan Nyitrába merészkedjék, a gyermek szombatn délben a tilalom ellenére elszökött a hozzá hasonló pajtásaival fürdeni. A folyót nem ismerő gyermek mély vízbe tévedt és elmerült. A pajtásai kiabálására odaérkezett emberek ugyan kihúzták a vízből, de ekkor már nem volt élet benne.

Egy úr útrakel

Írta: Márai Sándor

Egy angol úr, már nem egészen fiatal, e forró napokban londoni lakásán csomagolni kezd. A parlamentet elnapolták, a »society«, az a rejtélyes társaság, amelyhez szocialista képviselők éppen úgy odataroznak, mint a király öccse, vagy a divatos moziész, elhagyják e napokban Londont, a tengerpartra utaznak, vagy Ausztráliába, vagy Kanadába — angoloknál soha nem lehet egészen biztosan tudni, mit értenek »nyári program« alatt... Az úr csomagol, ahogy angol úrhoz illik, nyár derekán: víz cilindert és zsakettet, régies szabású gallérokat és nyakkendőket, okiratokat és táblázatokat. Ugy, most együtt van minden. Az úr poggyászát felrakják a gépkocsira, a magányos utas a Viktoria pályaudvaron felszáll a doveri vonatra. Süt a nap, a vonat elindult.

Az úr neve, mint ezt francia, majd később a csehszlovák és német határon udvariasan megállapítják útleveléből a vámhivatalnokok, Runciman lord. Foglalkozása nincs. Utiránya Prága. Megbízata nincs. A lord magánemberként utazik s csak természetes, hogy nemcsak a karlsbadi sétalehetőségek érdeklik majd, hanem a csehszlovákiai kisebbségek ügye is. Az úr csendben és magányosan utazik. Nem küldi senki. Hivatalosan nem várja senki. Csak éppen egy világ pislog feléje, mert az úr, akinek semmi hivatalos dolga Prágában, elindult megtudni, a maga módján, mi az igazság a németek, a csehek, a magyarok és a szlovákok dolgában? Mint angolhoz illik, tapintatosan érdeklődik majd: de éppen, mert angol, megtud majd mindent, amit tudni lehet a németek, csehek és magyarok dolgáról. Aztán hazamegy Londonba, kicsomagol, elmegy a klubba, benéz össze a parlamentbe s egyáltalán nem lehetetlen, hogy egy verőfényes őszi délután találkozik a Woningstreet régi és kopott házában öreg barátjával, Chamberlain ural, aki e pillanatban Nagy-Británia miniszterelnöke. A két úr természetesen beszélget majd a nyári utazás tapasztalatairól is. Aztán kezét ráznak és mindegyik megy a dolga után.

Lord Runciman az a fajta angol liberális, akire bizakodva néz az angol baloldal nyolcvan százaléka s minden szavát elhiszi és teljes bizalommal fogadja az angol jobboldal is. Az a fajta angol, akinek nincs semmiféle különösebb hivatalos címe, csak éppen fogja néha az utisapkáját és cinderét s csendesesen elindul, megmenteni, vagy megszerezni valamit Angliának, elintézni valamit a világban. Runciman lord magánember. Nyári terveit feszült figyelemmel kíséri a világ. Ilyen angolok építették a világbirodalmat. Így indult el a világba Cecil Rhodes. Így ment el Arábiába a legendás Lawrence. Így repül át hétvégi beszélgetésre Párisba Winston Churchill, hivatalos cím és rang nélkül, éppen csak, mert szívesen jár Párisba és ilyenkor nem mulasztja el az alkalmat, hogy beszélgessen a klubban öreg barátjaival, Weygand tábornokkal, Daladier-val, vagy Bonnet-val. Így ment el Byron, mérgeesen, Görögországba, mert a görög szabadsággal baj volt — egyekek szerint azért volt baj, mert a görögöknek nem kellett — s meg is halt, tüfuszban. Missolonghiban, hivatalos megbízás nélkül, a maga szakállára. Ez az angol módszer, ezek a magányos útrakelések, idegen országok felé. Ezek az útrakelések néha romantikusak, néha józanok. Runciman lord nem azért megy Prágába, mintha olthatatlan vágyat érezné, megszerezni a németek, magyarok és minden kisebbség jogait. De azért megy, mert angol s tudja, hogy ez a kérdés szoros kapcsolatban áll az európai megnyugvással és a világbirodalom egyensúlyával. Ezért utazik, szóltalanul, a hőségben.

Utja eredményeit helytelen és céltalan jósolgatni. Ez a magányos angol úr, pontosan tud mindent, ami az elmúlt két évtizedben történt. Látogatásának politikai lehetőségeit idő előtti lenne feszegetni. Ami időszerű, amiről nem árt beszélni, az a magányos jelenség. Az úr, aki útrakel — »mintha csónakban szelné át az Atlanti-óceánt« — a Foreign Office hivatalos áldása nélkül, mandátum és hatalom nélkül, hogy békét teremtsen, töretlen és hibátlan angol jelenség. Ez az angol módszer, amely bevált Indiában és Kanadában, Ausztráliában és Dél-Afrikában; leküldeni egy embert, aki hallgat, mosolyog s a végén elintéz valamit, amit fegyverek sem tudnak elintézni. Nem a legrosszabb módszer. Minden angolban van valami az Intelligence Service szelle-

méből, mely szerencsésen vegyíti a cambridgei és oxfordi szellemmel. Amit Runciman lord csinál most Közép-Európában, az egyrészt magánemberi vállalkozás, másrészt magas politika, harmadrészt és nem utolsósorban sportszerűség. Mikor évtized előtt Egyiptomban járva egy éjszaka átvitt a komp a szuezi kanálison s megérkeztem az akkor is forrongó Palesztina földjére, egy angol hivatalnok, kivel együtt utaztam Jeruzsálem felé a hálókocsiban, bizalmatlan kérdésekre, hány darab Tommie vigyáz most az arabok és zsidók békéjére a Szent Városban, természetes hangsúllyal közömbösen felelt: »Kilencvennégy. A szám megdöbbentett. »Nem kevés?...« kérdeztem gyanakodva. — »Dehogy« — felelte nyugodtan. — »Ott van még lord Plumer is.

Ez az angol módszer. Van benne valami rejtélyes. Mi ez az »egy-ember-módszer«, a tömegek világában? Mit tud egy ember a népek viharos Atlanti-óceánján, egyedül a sajkában? Nem becsüli-e túl az angol módszer az egyéniséget, az értelmet, a gyakorlat, a beavatottság, a pártatlanság, az igazságérzet, a sima ügyesség és emberismeret módszerét a szenvedélyek világában, e töltött indulatokkal zsúfolt világban? Micsoda nagy bizalom az egyéniségben! Milyen időszerűlen ez a bizalom! De az angolok ragaszkodnak e módszerhez. Mikor Viktória még fiatal királynő volt, a böles kegyenc, Melbourne lord jelenlétében táviratot mutattak neki, mely a kanadai zavargásokról adott hírt. »Leküldünk százezer embert« — mondta egy lelkes udvaronc. — »Minek?« — kérdezte Viktória. — »Hiszen már van odalenn egy, lord Dunham.« A válasz tetszett Melbourne-nek. »Jó angol válasz« — morogta elismerően. S neki volt igazza.

Az angol ur, aki útrakelt, népek sorsát tanulmányozza most oly pártatlanul, mint Goethe tanulmányozta ötközben a közeteket. Tanuljunk tőle fegyelmet, akármiyen nehéz, mert az angol módszer eddig kitűnően bevált. A magányos utast, lord Runcimant, a német határon is kitűnő udvarissággal fogadták. Egy úriember utazik, mint annyszor már Anglia történelmében; utánanéznünk, nagyon figyelmesen, mert ami neki utálmány, attól népek végzete függ.

SPORT

Ujabb fordulat a GSE ügyben!

A Ligeti és Donaustadt nem akar a GSE-vel játszani

A Galántai SE átszátalálása sokkal nagyobb bonyodalmakat jelentett, mint azt a szövetség emberei az első pillanatban gondolták. Az átszátalálásra az volt az első lépés, hogy Szabó Kálmán, a déli kerület illesztés elnöke lemondott, lemondott a választmány és az intéző bizottság több tagja is. A szövetség urai azt hitték, hogy a GSE ügye csak a déli kerületben vezet bonyodalmakhoz, de mint hivatalos helyről halljuk, a nyugati kerület is útvésztohe jutott. Keresik a kerületi vezetők a megoldásokat. Két csoportot is létesítettek, holott a szabályok nyíltan előírják, hogy a kerület első osztályában nem lehet több csapat, mint 10. Az új tervezet szerint pedig 18 csapat venne részt a kerület első osztályú bajnokságában.

Már-már megnyugodtak a kedélyek, mikor hétfőn a Ligeti és a Donaustadt vezetői kéréren kijelentették, hogy Galántával semmilyen körülmények között nem játszanak egy bajnokságban. A jövő héten már bajnokit kellene játszani, de mind a mai napig a legnagyobb bizonytalanság uralkodik a nyugati kerületben. A naplópapok a Ligeti és a Donaustadtot támadják, hogy veszélyeztetik a pozsonyi magyar sportot,

ugyanakkor azonban arról hallgat a krónika, hogy egyedül a szövetség felelős mindezekért a sajnálatos eseményekért.

Hiába mossák kezeiket a szövetség emberei, igenis leszögezzük, hogy a szövetség az oka mindennek.

A szövetség elnöke e sorok írója előtt nyíltan kijelentette, hogy nem volt tudomása arról, hogy az esetben, ha a GSE-t átszátalálják, Szabó Kálmán kerületi elnök lemond! Ezt a tényt nem engedtem letagadni, még akkor sem, ha a fenti beszélgetés magánjelleggel is bír!

Ez a körülmény még jobban megvilágítja a té-

nyeket. A szövetségnek tényleg mindegy, hogy ki ül az elnöki székben. A magyar sport csak frázis — mint ahogy Mandl Oszkár kerületi kapitány mondogta — az egyetemes érdeknél fontosabb egyetlen egyesület érdeke. De most legálább kostonálathatják a szövetség urai saját főtűjüket! Forrong, mint egy méhkas a nyugati kerület, rendkívüli állapotokat léptettek életbe a déli kerületben is. Az elmúlt héten még azt a missziót vállaltam, hogy Szabó igazgató urat lemondásának visszavonására bírom. Ma már gondolkodom és belátom, hogy nagyon sokban volt igazza Szabó igazgató úrnak.

Nagyon téved a szövetség, mikor azt hiszi, hogy a rendkívüli intézkedéssel kihúzta a kérdés méregfogát! A déli kerület egyesületei — mint megbízható helyről értesülünk — rendkívüli közgyűlést hívnak egybe és ott vitatják meg a legújabb eseményeket. Az átszátalálás ügye még nincs befejezve, de a szövetség egyet elért: úgy a nyugati kerületben, mint délen teljes a bizonytalanság. A helyzetre legjobb példa, hogy az ESE két csapatot szervezett, melyek ESE 33 név alatt a nyugati és a déli csoportban játszottak volna, a munka megállt, sőt az is kétséges, hogy az ESE 11 résztvesz-e az I. oszt. bajnokságban?

— Az LTE úszószakosztálya vasárnap délután a besztercebányai úszókat látta vendégül. Az erős küzdelem azonban azonban egyenlő arányban 20:20-ra végződött. A vízipólómérkőzést 5:2 arányban az LTE csapata nyerte meg.

— Az LTE pályán vasárnap délután az SK Levice játszott barátságos mérkőzést a Párkányi Torna Egylet csapatával. A mérkőzés 1:1 arányban eldöntetlenül végződött.

Születés, házasság, halál:

Születés: Juricsek Márton Pisch Rózsa leánya Éva Rózsa. — Hlavny József Svarc Józsa leánya Ida Mária. — Marek Imre Zábójnik Mária leánya József. — Melis József Vavrinec Anna leánya Miloslava Anna. — Tomhaizer László Baska Teréz leánya Magdolna Mária. — Mucska József Povoda Stefánia leánya halva született. — Paluska József Koncz Erzsébet fia József István. — Dr. Fiala Ferenc Hanusz Zdenka fia Vladimír. — Packer János Regula Mária fia József. — Kovács Imre Skolnik Erzsébet fia László Béla. — Antal Márton Kotora Emilia leánya halva született.

Házasság nem volt.

Háilozás: Szabó Vilmosné sz. Bakos Margit 26 éves. — Özv. Lupták Jánosné sz. Blakut Anna 47 éves. — Blitz Lajos 62 éves. — Görög Vilmosné sz. Vida Julia 37 éves.

Levice város jegyzői hivatalától.

8902/1938. szám.

Tárgy: A második tartalékba és póttartalékba tartozók katonai jelentkezési kötelezettsége.

HIRDETMÉNY.

Az 1938. évi július hó 15-én kelt 154. számú kormányrendeletnek II. szakasza értelmében felhívom Leviceén tartózkodó második tartalékba és póttartalékba tartozó legénységet és altiszteket (az 1888—1897 évi születésűeket), akik 1927. évi október hó 1. után lakhelyüket, vagy lakásukat megváltoztatták, hogy katonai okmányaikkal a jegyzői hivatalnál, Városháza I. emelet, 14. sz. alatt a mai naptól fogva 1938. augusztus 23-ig d. e. 9—12 óra között feltétlenül jelentkezzenek.

Akik ellen felhívásnak elegend nem tesznek, azok ellen kihágási eljárás lesz folyamatba téve. Levice, 1938. augusztus 9.

Koralevsky, jegyzői főtitkár.

Csernák, h. városbíró.

— Fájdalomnélküli foghúzás, fogtömés, porcellán koronák, műfogak, valamint mozgó fogak fixálása a legmodernebb metódusok szerint **Bodánszky Irén** fogműtermében, **Levice, Főter,** készülnek. Rendel a betegsegélyző pénz-tár, valamint az összes fondok részére is.

Kint voltam a hetipiacon

a feleségemmel. Először bement a mészárosokhoz. Rövid félóra múlva kijön onnan, kosarában egy óriási csonttal. — Csontleves lesz ma? — kértem tőle. Erre kihuz a csont alól egy kis darabka húst és elibém tartva mondja: — Látod, ez 12 koronába került. — No és mit fizettél azért a nagy darab csontért? De erre a kérdésemre már csak a szemével felelt. Most mentünk krumpliút venni. Félóra ide-oda járkálás után végre vett két kilót. Ezután szárnyast mentünk »nézni«. Feleségem úgyszólván minden ottévvő libát alaposan megüszte. Felemelte, megnyomkodta a nyakát, meglapogatta a hasát és még lejjebb. Megnézte a csirkéket. Befújt mindegyiknek a tolla közé, de egy sem felelt meg neki. Itt már egy teljes órát töltöttünk el. Persze nem vett se libát, se csirkét. — Gyerünk most, hátha tudunk valami gyümölcsöt venni — adta ki a parancsot. Kétszer végimentünk a piacon, míg végre vett méregdrágán valami vacakot befőzéshez. Most már csak néhány tojást kellett vásárolnia, amit a 37-ik helyen majdnem olyan olcsón szerzett be, mint amennyit az első helyen kértek azokért. Hazafelé menve észbejuttott, hogy uborkák és dunsztos üvegeket is kell venni. Bementünk egy üvegeskedésbe. Tele volt az üzlet dunsztos üvegekkel, de nem talált megfételőt, mert majdnem mind hasas üveg volt. Amelyeknek nem volt hasa, az zöld volt, amelyik fehér volt, az hasas volt, amelyiknek hasa se volt és fehér is volt, az nagy volt, amelyik nem volt nagy és fehér is volt és hasa se volt, az hasadt volt. Bementünk egy másik üzletbe, ott se volt olyan, amilyet ő akart, de végre mégis vett két fehérét és hasast. Már örültem, hogy nemokára otthon leszünk. Egy pár lépést menve azt mondja nőm, fogjam meg én is a kosarat, ha már elvitt a piacra, mert egyedül cipelni nehéz. Megfogtam. Így mentünk szépen, nyugodtan egy darabig, egyik oldalon ő, a másik oldalon én. De úgy éreztem, hogy lépésről-lépésre nehezebb lesz a kosár. — Ne hagyj magad húzni! — mondom neki. — Hát mit csináljak, te húzol engem! — kiabál rám szikrázó szemekkel — és különben nem is olyan nehéz, viheted egyedül is! Ezzel elengedve a kosarat, előre ment és az út hátralevő részén nyugodtan baktattam utána a kosárral. Ugy tizenegy óra tájban értünk haza, holtfáradtan.

Nem megyek többé a piacra a feleségemmel.

(ks.)

— **Fürdés közben a Garamba fulladt egy kovácssegéd.** Megrendítő tragédia játszódott le a napokban Bény községben a Garam folyón. Obocsányi Lajos oroszokai születésű, bényi kovácssegéd egy társával a Garamba ment fürödni. A legények fürdőzését Obocsányi édesanyja is végignézte, aki váltig figyelmeztette a fiát, hogy ne menjen a mély vízbe. A fiatalok semmibe se vették az öregasszony figyelmeztetését és átuszak a folyó másik partjára, majd onnan vissza akartak térni a bényi oldalra. Obocsányi, aki gyenge uszó volt, a visszaterésnél mély vízbe került és az örvény elsodorta. A szerencsétlen legény nem is került többé a víz felszínére, édesanyja szemeláttára elmerült a hullámsírban. Holttestét csak hosszas keresés után találták meg. A szerencsétlen véget ért fiatalember anyja iránt óriási részvét nyilvánult meg.

»LEVAI UJSÁG« gazdasági, kulturális és kritikai hetilap, megjelenik minden szerdán. — Főszerkesztő: Dr. STRASSER ELEMÉR. — Felelős szerkesztő és kiadó: AKÜCS ERNŐ dipl. agr. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Léva, Stúr u. 3. Telefon 19. — Előfizetési díj: egészévre: 48.—, félévre: 24.—, negyedévre 12.— Ké, egyes szám ára 1.— Ké. Három példány megtartása 1/4 éves előfizetésnek számít. Hirdetések tarifa szerint a kiadóhivatalban adhatók. Gyakori hirdetőknak engedmény. — Kéziratokat nem adunk vissza. — A postabélyeg használatát a bratislavi posta- és táviradgazgatóság lévai feladóhellyel 109.976. V — 1934. szám alatt engedélyezte.

Hírek mindenfelől

Romániában kisebbségi statutum készül, melyben a kisebbségeknek messzesemenő nyelvi és egyéb jogokat biztosítanak. — Esztergomban Balassa Bálintnak szobrot emelnek. — A varsó—bukaresti személyszállító repülőgép egy sziklának repült és lezuhant, 14 utasa életét vesztette. — Vámosladányban a villám agyoncsujtott egy házaspárt munka közben a határban. — Neuber Ede debreceni orvostanár feltalálta a sárgagomba fertőzés gyógy-szerét. — Meggyilkoltatta férjét egy aradmegyei intéző felesége, hogy a fiatalokor béréslegény szerelmét megnyerje. — Minden hirdetést előre kell fizetni ezental Romániában, egyben megszüntették az összes lapok hirdetési tarifáját is. — Kopcsa János ligetfalusi munkás revolveréből sortüzet adott le feleségére, mert nem akart visszatérni hozzá. — Egy rózsahegyi gyümölcsöskertben másodsorú is kivirágzott a kórtefa. — A szlovák néppárt törvényhozói Prágában értekezletet tartottak, amelyen egyhangulag biztosították Hlinkát arról, hogy tovább harcolnak a teljes önkormányzat kivásáért. — Prágában két férfi leütött egy nőt, akitől 275.000 koronát raboltak, a bankból hazatérő nőt a rablók lakásán várták be és ott támadták meg. — Bulgária kölcsönt kap Párisból és Londontól. — Egy pozsonyi városi hivatalnok sértegető szóharca után pofonvágtá Eichholtz szudétanémet képviselőt a prágai Masaryk-pályaudvaron. — Čelakovice közelében háromezer méter magasságban összeütközött és lezuhant két csehszlovák vadászpilóta. — A lapok híradása szerint fél százalékkal felemelik Csehszlovákiában a pótdót, ezzel egyidejűleg felemelik az átalányokat is, mint például a textil- és a bőrárak átalányát. — A budapesti Magyar Hírlap beszüntette megjelenését. — Huszerre csökkent a munkanélküliek száma Szlovénországban. — Jugoszláviában letörték a németek horgokeresztes szervezkedését és a hitleristák vezetőit letartóztatták. — A késmárki járás területén már az emberekre is átragadt a száj- és körömfájás. — Magyarországon a buzatermés hat millióval, a rozstermés két millióval, az árpatermés egy millió métermázsával lesz több ezidén, mint a múlt évben, ellenben a tengeri termés 2 1/4 millió métermázsával és a burgonyatermés 3 millió métermázsával kevesebbnek ígérkezik. — A lengyelországi Novi Sadz község templomán, egy Tokarczik nevű iparos a fölőltár előtt mise közben agyonlőtt egy fiatalasszonyt, utána öngyilkosságot követett el, a templom zárva marad mindaddig, amíg újból föl nem szentelik. — Felfedezték a gyermekbénulás szérumát, egy amerikai tudós majmokkal folytatott kísérleteivel szenzációs eredményeket ért el. — A 70.000 lakosú francia kikötővárosban, Calaisban, száz év óta pártatlanul álló eset történt az elmúlt hét szombatján: egyetlen születés, egyetlen házasság, egyetlen haláleset sem történt. — Newyorkban három ikerlány három ikerfiúval kötött házasságot. — Kopenhágában egy sörgyár szalmakalapot tétetett a lovak fejére, hogy ezzel megvédje őket a tűző naptól, a derék igitonok azonban nem respektálták a sörgyár jóindulatát és takarmányként jóízűen elfogyasztották a szalmából készült kalapot. — Infláció készül Amerikában, négy millió dollár deficitje lesz az Egyesült Államoknak az év végéig. — Nyitrán a Nyitra folyó partján az akácák a nagy meleg és a többszörös esőzés következtében újból kivirágoztak. — Kiirták a komáromi Masaryk-szoborra a pályázatot. — Berlin felett katasztrofális vihar pusztított a múlt héten, a szél ereje fákat csavart ki és házakat döntött romba. — A londoni telefonoskisasszonyokat megantitják gázmaszkkal a fejükön kapcsolni. — Tizenöt év előtti lovagias ügy miatt Budapestet most vívott súlyos fel-tételű kardpárbajt Lichtenstein (herceg) és Lónyai Károly (gróf.) — Örültségi rohamban borotvával átvágta 15 esztendő mostohalányának nyakát, majd elmenekült egy budapesti fogorvos. — Olasz—német katonai egyezmény megkötését kívánja és sürgeti Hitler. — A Városi Takarékpénztár a jövő hóban Léván már megnyílik és megkezdí működését. — Blücher marsall vette át a Japán ellen harcoló keleti szovjetsereg vezetését és parancsnokságát. — 1936. év végén 728.614 magyarjku állampolgára volt Csehszlovákiának. — Szent István király emlékére 600.000 darab 5 pengős érmet hoznak forgalomba Magyarországon. — Ez év második felében 1500 vagon inségkoricát kap Kárpátalja. — Vas-ököllel teremt rendet Anglia Palesztinában. — Párisból új divathóbort indult világi kör-utjára, a minden színben tarkálló női körökre betűk kerülnek, neve az illető hölgynek. — Amerikában heliummal gyógyítják az asztmát és nagy sikereket érnek el használatával. — Jugoszlávia ezidei buzatermését 25 millió métermázsára becsülik. — Változó szerencsével folyik a harc a spanyol frontokon. — Az elmúlt csütörtökön a távolkeleti orosz-japán fronton megkötötték a fegyverszünetet, mindkét állásukban kinttették a fehér zászlót és a tüzelést beszüntették. — Nyolc magyar újságíró lezuhant és szenné égett egy utas-zsallító repülőgépen a debreceni Nagyerdő fölött. — Szombathelyen két kilencéves elemista fiu halálosvégű pisztolypárbajt vívott egy kávéház szeparéjában, az egyik holtan maradt a párbaj színhelyén. — A londoni napilapok híradása szerint Horthy kormányzó küszöbön álló látogatása alkalmával Hitler ünnepélyes nyilatkozatban fogja kijelenteni, hogy Németország minden körülmények között respektálja a jelenlegi német—magyar határt. — A brünni legfelső bíróság egyik döntvényében kimondotta, hogy az apa nem köteles tartásdíjat fizetni törvénytelen gyermeke után, ha egyszer az anyával kiegyezett. — Egyes németországi községek között újból üzembehelyezték a régi postakocsikat. — Komáromban új pénzügyigazgatóságok állítanak fel. — Tejmonopoliumot vezetnek be Budapestben. — Bulgáriában eddig soha nem tapasztalt óriási szőlőtermés ígérkezik. — Manilla szegénynegyedében katasztrofális tüzvész pusztított, 2000 ház vált a lángok martalékává és 12.000 ember maradt hajléktalan. — Egy év alatt két millióval emelkedett a bélyeggyűjtők száma. — Megerősödtek Csehszlovákia és Magyarország kereskedelmi kapcsolatai. — A Csehszlovákiában pusztító száj- és körömfájás most érte el a tetőpontját és szakértők véleménye szerint két évnél hamarabb nem fog megszűnni, Szlovénországon eddig 48 járásban, 683 községben közel 75 ezer állat betegedett meg, elpusztult eddig 436 marha, 104 juh és 3 kecske. — A világhírű brüsszeli órák, mely a nap, hold és csillagok változását is jelzi, eladták Amerikának. — Eddig kétféle korona kárt okozott a jégverés Kárpátalján. — Miskolcon macskák fedeztek fel egy öngyilkosságot, a négy nappal ezelőtt lett öngyilkos hullája a kánikulai hőségben már oszlanak indult és a hulla átható szaga csalta össze a környék összes macskáit. — Mennyiségben közepesen aluli az idei szlovénközi paprikatermés. — Az oslói Nemzeti Színház ősszel bemutatja Madách „Az ember tragédiáját” és Herczeg Ferenc „Kék rókáját”. — Párisban férjgyilkossággal akadályozta meg válóper tárgyalását egy ügyvédnő, mert nem akart gyermekétől elválni. — Lengyelországban is erősen terjed a száj- és körömfájás. — Felgyújtotta a villám a nagyszőlősi kórházat — Egy elmebeteg kassai asszony baltával elvágta egy háromhetes kisfiu nyakát és azután egy veder vízbe akarta fojtani. — Belgrádba költözött a nemzetközi Dunabizottság. — Közel hat milliárd cigarettát szivtak el június hónapban Csehszlovákiában, a legnagyobb fogyasztás természetesen a legolcsóbb 10 filléres Zora cigarettában mutatkozott, amelyből 2918 milliót vásároltak, utána következik a Vlasta 2494 millió darabbal. — Törökországban csökkentik a mozik belépő díjait. — Badaló kárpátaljai község annak emlékére, hogy Petőfi vándorlása közben hosszabb ideig tartózkodott a faluban és több versét itt írta, emléktáblával jelölte meg azon házat, ahol lakott.